

Tanácsok a nem szolfézs szakos írásbeli felvételi vizsgához:

Kétszólamú dallam leírásához, 6 elhangzás alapján:

A felső szólamra 8 (ütemenként egy-egy), alsó szólamra 4 (két ütemenként egy-egy) pont adható.

- A leírandó dallam garantáltan egy nyolcütemes periódus lesz. Többeknek segít, ha előre behúzzák az ütemvonalakat, vagyis megalkotják a dallamírási feladat keretét képező nyolc ütemet. Aki úgy gondolja, próbálja ki. (Vigyázat! Ha van felütés, akkor az nem első, csupán „nulladik” ütemnek számít! Első ütem=első teljes ütem!)
- Ne felejtse el: Ha van felütés, akkor annak időértékét a záróütem hosszúságából le kell számítani. (Pl. ha 2/4-ben egy nyolcadnyi felütést látunk, akkor a záróütem csak 3/8 hosszúságú lesz.)
- Ha van felütés, az várhatóan nem csak az első ütem előtt szólal meg, hanem az ötödik előtt is, azaz a negyedik ütem végén. (Vagy még gyakrabban) Ez persze soha sem 100%, de érdemes odafigyelni rá, mert gyakori jelenség. Lehet, hogy a későbbi felütés(ek) dalamilag nem, csak ritmikailag felel(nek) meg a kezdő felütésnek, de nem ritka, hogy teljesen azonos(ak) vele.
- A feladat basszusában csak a 3 főfunkció várható. (Tonika, szubdomináns, domináns.)
- A basszusban az ütemek többségében egy-egy hangot fogsz hallani. Lehet, hogy minden ütem ilyen lesz, de előfordulhat olyan is, amikor egy ütemben akár 2-3 basszushang is szólhat. Ilyesmire leginkább 7., vagy esetleg a 3. ütemben kell számítani.
- Az iméntiek fényében érdemes megfontolni, hogy nem ajánlatos-e elsőként a basszus szólam lejegyzését megpróbálni? (Ki-ki próbálja ki a felkészülés folyamán, hogy számára célravezető-e ez a megoldás?)
- Érdemes mihamarabb beírni a záróhangokat. Sőt! Talán még megtippelni is érdemes mindjárt az első elhangzás előtt, hiszen az eljegyzésből és a kezdő basszushangból elég biztosan meg lehet határozni a várható hangnemet. Rögzített záróhanggal „hátról visszafelé” is lehet írni a dallamot, ha „útközben” eltévedtél volna.

Hangközmenet (hangközlánc) leírásához, 3 elhangzás alapján:

A feladatra 14 (hangközönként egy-egy) pont adható, helyes lejegyzés és helyes megnevezés esetén. Helyes lejegyzés de téves megnevezés esetén fél pont jár.

- Ha a szólamok egy irányba (párhuzamosan) mozognak, akkor biztosan terc vagy szext hangközök szólnak. Egyéb hangközök párhuzamos mozgása nem képzelhető el ebben a feladatban. (Gyakori hiba a T4 és a T5 hangközök párhuzamossága.)
- A leírt hangközök meghatározásakor ne felejtse el figyelembe venni az előjegyzést!

Hangközfelismerés és felépítés, egy-egy elhangzás alapján:

A feladatra 12 (hangközönként egy-egy) pont adható, helyes hangközmegnevezés és felépítés esetén. Helyes hangközmegnevezés de téves felépítés esetén fél pont jár.

- Minden hangra írjál valami megoldási javaslatot! Ha esetleg nem volna biztos elképzelésed, akkor is több esély van így arra, hogy pontot szerzel, mintha üresen hagyod az adott feladatrészt.
- Ha szűkített kvint/bővített kvárt hangközt hallasz, akkor azt a megnevezésnek megfelelően építsd is föl. Pl. C-re Sz5=gesz, de C-re B4=fisz.

Hármashangzat-felismerés és felépítés, egy-egy elhangzás alapján:

A feladatra 12 (hármashangzatonként egy-egy) pont adható, helyes hangzatomeghatározás és felépítés esetén. Helyes hangzatomeghatározás de téves felépítés esetén fél pont jár.

- Ezúttal is írjál minden hangra valami megoldási javaslatot, ugyanazon megfontolásból, mint a hangközök esetében.
- Mindig légy tudatában annak, hogy az adott feladatrészben milyen akkordok közül kell/lehet választanod, és mást ne írj, mint ami a „kínálatban van”:
- Az elő hat akkor biztosan alaphelyzetű lesz, tehát a „készlet”: Dúr, moll, szűkített bővített.

(Elegendő rövidítve, egy-egy betűvel jelölni.)

- A második hatos csoportban csak hármashangzat-fordítások lesznek, amelyben a következők közül szól majd egy-egy: Dúr szext, Dúr kvártszext, moll szext, moll kvártszext, szűkített szext, szűkített kvártszext. (Ezeket is elegendő rövidítve jelölni: D^6 , D_4^6 , m^6 , m_4^6 , Sz^6 , Sz_4^6)

Tehát ezek között ne keress és ne is írd bővített akkordot! Ennek az az oka, hogy a bővített akkord fordításai „enharmonikusak egymással”, és emiatt önmagukban megszólaltatva nem különböztethetőek meg egymástól.

Sok sikert!